

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební obor

Hudební obor je realizován v povinném předmětu hudební umění a v případě zájmu studentů v kroužcích či volitelných seminářích.

Vyučovací předmět Hudební umění naplňuje vzdělávací obsah Hudebního oboru a specifickým způsobem rozvíjí průřezová témata Člověk a svět práce (marketing a reklama), Výchova ke zdraví (životní styl, hodnoty a rizika masové kultury), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizace a kulturní změny), Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty) a Mediální výchova.

Předmět: Hudební umění

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební umění navazuje na Hudební výchovu v základním vzdělávání a celkově studenty vede k hlubšímu porozumění hudby, tj., prohlubuje její hudebně teoretický kontext, rozvíjí vlastní tvůrčí dovednosti, vnímání jejích proměn, funkcí a forem v celém kulturně historiografickém spektru. Předmět formuje studenty k estetickému vnímání světa, respektování kulturního dědictví a schopnosti rozlišit či definovat její jednotlivé artefakty z hlediska formálního (vztah obsahu a formy) a hodnotového (kultura vyšší, střední a masová).

Vlastní obsahové vymezení je definováno třemi základními činnostmi: produkcí (alternativní nácvik a interpretace hudby), percepcí (uvědomělý poslech skrze analýzu výrazových prostředků) a závěrečnou reflexí (komplexní interpretace: syntéza, aktualizace, estetický zážitek, hodnotový soud). Spojníkem těchto tří základních činností pak je poznání hudebně teoretické (základy hudební nauky, základy hudební vědy).

Časové a organizační vymezení

Předmět Hudební umění studenti absolvují v prvním a ve druhém ročníku s dotací dvou hodin týdně. Ve čtvrtém ročníku mají studenti možnost výběru dvouhodinových volitelných seminářů, jež prohlubují (obligátně, fakultativně) obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura a průřezových témat Člověk a práce, Výchova ke zdraví, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Žijeme v Evropě a Mediální kultura.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- studenti jsou vedeni k samostatnému studiu a rozhodování, k orientaci v odborných publikacích
- studenti jsou vedeni a motivováni k nalézání a rozvíjení vlastních tvořivých sil
- studenti jsou vedeni k tvůrčímu analytickému myšlení a hledání historických, společenských a politických souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

- učitel studenty vede k co nejpřesnější definici problému jak z hlediska obsahu (fakta, pojmy, argumentace, relevantní irelevantní), tak z hlediska formy (rovina jazyková a komunikační)
- v problémových situacích učitel respektuje osobnost studenta a jeho dosažené znalosti a komunikační schopnosti
- při řešení problémů učitel citlivě vnímá individuální psychické dispozice studentů a pozitivně podporuje jejich sebevědomí

Kompetence komunikativní:

- učitel studenty vede k respektování a účinnému využívání vybraných prostředků verbální a nonverbální komunikace
- učitel preferuje asertivní a kooperativní komunikaci před formami komunikace agresivní a manipulativní
- učitel dbá na „dojmový a vizuální aspekt nonverbální komunikace“ (oblečení, image, osobní hygiena)

Kompetence sociální a personální:

- učitel usiluje o vytvoření „atmosféry týmového ducha“ a zvláště citlivě pak dbá o pozitivní motivaci emocionálně labilních a nepřízpůsobivých jedinců
- učitel se zároveň snaží o nalezení individuální cesty a přístupu k jednotlivým studentům s ohledem na jejich temperament, specifické psychické a mentálně volní vlastnosti

Kompetence občanské:

- učitel sleduje, vyhodnocuje a aplikuje hranice práv, svobod, postojů a hodnocení v rovině osobní a v rovině nadosobní

Kompetence k podnikavosti:

- učitel upozorňuje studenty na fakt, že jejich celkový přístup ke studiu a ke kolektivu může předjímat jejich budoucí úspěch či neúspěch v reálném profesním prostředí
- učitel studenty pozitivně motivuje k účasti na školních i mimoškolních projektech, akcích a soutěžích

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami:

- studenti se speciálními potřebami jsou integrováni do normálních tříd a v koordinaci s PPP pro ně budou vytvořeny speciální podmínky

Zabezpečení výuky nadaných žáků:

- těmto studentům škola zajistí zvláštní podmínky a individuální přístup

Výstupy ŠVP	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
1. ročník			
PRODUKCE Žák: <ul style="list-style-type: none"> • dle vlastních zkušeností, praktických dovedností a individuálních dispozic se podílí na aktivitách spojených se zpěvem a hrou na hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnost • instrumentální činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmické etudy • Hudební tvůrčí dílny (tvorba vlastních melodií, jejich harmonizace, tvorba textů) • Nácvik písní • Základy intonace a instrumentální hry 	

<p>RECEPCE A REFLEXE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v rámci základů hudební nauky získaných na ZŠ rozpoznává hudebně výrazové prostředky, jednoduché hudební formy a vyjadřuje základní hodnotící měřítko charakterizuje jednotlivá slohová období, na základě hudebně výrazových prostředků, přiřazuje hudební ukázky k různým slohům, rozeznává základní hudební formy, charakteristické pro jednotlivá období <p>HUDEBNÍ TEORIE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v rámci základů hudební nauky získaných na ZŠ rozlišuje elementární prvky výstavby hudebního díla, orientuje se v notovém zápise základních formálních útvarů (písňě) 	<ol style="list-style-type: none"> Proces odhalování a popisu objektivních hudebně výrazových prostředků Proces odhalování a popisu objektivních hudebně výrazových prostředků umělé hudby nejstarší a staré <ol style="list-style-type: none"> Proces prohlubování základů hudební nauky na konkrétním hudebním materiálu Proces otevírání vybraných muzikologických disciplín – hudební estetika, psychologie, sociologie 	<ul style="list-style-type: none"> Hlasová hygiena Technika kultivovaného zpěvu (rozdílná pojetí v hudbě vážné a populární) Ukázkové rozborů vybraných skladeb z hlediska hudebně výrazových prostředků (analýza melodie, rytmu, harmonie, formy, instrumentace, interpretace) Vývoj umělé hudby od jejich počátků až po baroko (znaky jednotlivých období, základní hudební formy, významní představitelé, rozbor nejvýznamnějších děl) Hledání vazeb mezi hudbou tradiční lidovou, soudobou populární a vážnou Definování základních hudebních pojmů (zvuk, tón, vlastnosti tónu, celý tón, půltón, notová osnova, klíče, stupnice, interval, akord) Notopis (délka a výška not, posuvky, takty, přednesová označení) Hudební nástroje Definice pojmů hudba (hudba umělé – nenumělé, stylově žánrový druh a typ) kultura, umění, moderní – módní, postmoderní, estetika, kýč) 	<p><i>Výchova ke zdraví</i> (životní styl, hodnoty a rizika masové výchovy)</p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p><i>Žijeme v Evropě</i> (evropské kulturní kořeny a hodnoty)</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizace a kulturní změny)</i></p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizace a kulturní změny)</i></p> <p><i>Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty)</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p>
2. ročník			
<p>PRODUKCE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dle vlastních zkušeností, praktických dovedností a individuálních dispozic se podílí na aktivitách spojených se zpěvem a 	<ul style="list-style-type: none"> vokální činnost instrumentální činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební tvůrčí dílny (tvorba vlastních melodií, jejich harmonizace, tvorba textů) Nácvik písní (klasika, pop, folk, 	<p><i>Člověk a svět práce (marketing v hudbě vážné, tržní principy chodu uměleckých agentur)</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p>

<p>hrou na hudební nástroje</p> <p>RECEPCE A REFLEXE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v rámci poznatků o hudební historiografii získaných na ZŠ rozlišuje formy artificiální hudby jednotlivých kulturních epoch charakterizuje jednotlivá slohová období, na základě hudebně výrazových prostředků, přiřazuje hudební ukázky k různým slohům, rozeznává základní hudební formy, charakteristické pro jednotlivá období 	<ol style="list-style-type: none"> Proces odhalování a popisu objektivních hudebně výrazových prostředků artificiální hudby staré Proces odhalování a popisu objektivních hudebně výrazových prostředků soudobé artificiální hudby (světová scéna, česká scéna) Proces odhalování a popisu objektivních hudebně výrazových prostředků nonartificiální hudby Proces hledání souvislostí mezi hudbou předchozích epoch a hudbou soudobou (fúze, postmoderna) Proces hledání vazeb mezi vážnou hudbou soudobou a hudbou populární Proces hledání vazeb mezi hudbou soudobou (populární a vážnou) a dalšími oblastmi soudobé kultury (aspekt 	<p>lidová píseň)</p> <ul style="list-style-type: none"> Hlasová hygiena <ul style="list-style-type: none"> Vývoj artificiální hudby v klasicismu, romantismu a impresionismu (znaky jednotlivých období, základní hudební formy, významní představitelé, rozbor nejvýznamnějších děl) Ukázkové rozbor vybraných skladeb 1. poloviny 20. století z hlediska hudebně výrazových prostředků Ukázkové rozbor vybraných skladeb soudobé vážné hudby (Glass, Reich, Part, Kofroň a další) z hlediska hudebně výrazových prostředků Vývoj populární hudby od počátku 20. století do současnosti, rozbor vybraných ukázek z oblasti nonartificiální hudby 	<p><i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>Spolupráce a soutěž</i> <i>Výchova ke zdraví (životní styl, hodnoty a rizika masové výchovy)</i></p> <p><i>Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty)</i></p> <p><i>Psychosociální aspekty interkulturality (Jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství a světového názoru)</i></p>
---	--	--	---

<p>HUDEBNÍ TEORIE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci základů hudební nauky získaných na ZŠ a v 1. ročníku gymnázia rozlišuje elementární prvky výstavby hudebního díla, orientuje se v notovém zápise základních formálních útvarů (písně) 	<p>intermediální)</p> <p>7. Konfrontace faktorů objektivních (proces 1, 2, 3, 4, 5,6) a subjektivních (individuální zkušenost žáka, jeho vlastní hudební orientace a ambice v souvislosti s věkem či sociálními aspekty)</p> <p>1. Proces prohlubování základů hudební nauky na konkrétním hudebním materiálu (hudba vážná, populární)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analýza větších forem (fuga, symfonie, opera), další prohlubování hudebně teoretických poznatků (hudba tonální atonální, dodekafonie, církevní a exotické tóniny) 	<p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizace a kulturní změny)</i></p> <p><i>Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty)</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p>
---	--	---	--